

Kändisar trängs vid hennes dörr – varför?

Kön har alltid varit lång - och brokig - till Poppius Journalistskola i Stockholm. I fjorton år var **Marianne Hühne von Seth**, tidigare reporter på Aftonbladet, rektor där.

Jag frågade henne vilka kategorier som söker och vilka som har störst chans att komma in. Jag visste, från egna uppdrag i skolans styrelse och som lärare, att elevskaran verkligen är brokig.

Här berättar Marianne att mitt bland ungdomar som besjälats av journalistiken finns Robinsonkändisar, en statsministerhustru, programledare och söner och döttrar till publicister. Samt naturligtvis hela den grupp som inte har något släktskap i journalistvärlden, men en ambition att nå yrket.

Detta är Marianne Hühne von Seths rapport om vad som hände innanför Poppius dörr:

Vilka elever som går på Poppius i dag? Det finns bara ett svar. Alla sorter går på Poppius. Så här såg det ut under åren 1994-2008, då jag var rektor.

Man kunde dela in ansökningarna varje termin i fem högar:

Den första (och minsta) högen innehöll välskrivna, välmotiverade ansökningar från allmänbildade 23-30-åringar som ville satsa på journalistiken för att de kände att de ville ta reda på hur saker och ting förhåller sig och de hade intresse för samhällsfrågor. Den här gruppen var oftast välutbildad men ibland hittade vi glädjande nog en lastbilschaufför eller väktare som brann och hade talangen. I denna kvalificerade grupp fanns också redaktionella medarbetare, exempelvis pressfotografer, som ville lära sig skriva manus och redigera.

Den andra högen var ungdomarna i 19-20-årsåldern, en mycket brokig skara. Många kom direkt från gymnasiet och var mycket osäkra på vad de ville göra i framtiden. De som var intressanta för Poppius hade ofta redan en fot inne i branschen, kanske som inhoppande frilansare på någon landsortsredaktion.

Den tredje högen innehöll ansökningar från företrädesvis kvinnor, från 40 år och uppåt, som ville förverkliga sig själva efter att i många år haft ett annat yrke. Nu var barnen stora och de hade tid att satsa på något vettigt. Faktiskt fanns det kvinnor i pensionsåldern i den här högen också.

Den fjärde högen innehöll ansökningar från folk som "vill jobba med medier" eller "behöver lära mig journalistik för jag är informatör" eller "min arbetsgivare vill att jag ska gå på Poppius som har så gott rykte". Alltså personer som i och för sig var välutbildade och motiverade, men de ville inte nödvändigtvis bli journalister. Den högen blev större och större med åren.

Den femte högen var liten men man blev ju förtvivlad. Ostrukturerade, virriga ansökningar, felstavade, uppblåsta utan någon motivering alls, ofta hade avsändarna inte en aning om vad en journalist arbetar med och knappt att Poppius var en journalistskola.

"Redigera, varför det?"

Intressant nog var 99 procent av alla sökande helt inriktade på skrivandet, knappt någon på redigering. I broschyrer och i telefon och senare på nätet gjorde vi ändå stor reklam för redigeringsdelen i kursen, ändå hände det att kursdeltagarna ringde till mig och klagade när de väl hade börjat kursen.

"Jag visste inte att kursen innehöll redigering, jag vill inte gå den delen".

Men jag stod på mig i alla år. Redigeringsdelen skulle vara kvar. Jag tror också att nästan alla elever efter avslutad kurs förstod att även om de skulle bli reportrar så är det absolut nödvändigt att förstå vad som händer med artikeln när man lämnat den. För att inte tala om det faktum att alla tidningar i dag

kräver att medarbetarna ska behärska både redigering och skrivandet.

Nåväl, tillbaka till de fem högarna. Kriterierna för att bli antagen var enkla: ansökningarna betygsattes från ett till fem av två personer, oberoende av varandra. Den ena var jag, den andra vanligen någon journalist från styrelsen.

Vi bedömde innehåll och språk i ansökan, förmågan att lyfta fram det viktiga, hur motiverad den sökande var, om det tydligt framgick att vederbörande ville bli journalist, relevant utbildningsbakgrund, relevant arbetslivserfarenhet (där smällde spärrvakt lika högt som lärarvikarie).

Särskilda pluspoäng för yrkeserfarenhet i branschen. Minus för ungdomarna som var under 21 år och inte hade någon arbetslivserfarenhet alls. Varje termin kom några jokrar in, sådana som på papperet inte kunde stoltsera med några kvalifikationer alls men som stack ut positivt, lite uppkläfta och roliga. En bra penna underlättade med andra ord.

Eftersom första högen inte räckte för att fylla platserna blev det en hel del som kom in från högarna två, tre och fyra. Det kan man ju tycka var av ondo, men i själva verket bidrog det till den fantastiska sociala mix som alltid utgjort Poppius signum.

Jag minns en termin då en f.d. Fröken Sverige-kandidat var bänkkamrat med en cancerläkare. Tilläggas kan att det stadigt var ungefär 65-70 procent kvinnor och 30-35 procent män, både bland de sökande och bland dem som slutligen blev antagna. Snittåldern runt 30 år. Poppius hade under mina år stadigt cirka 110-140 grundkurselever per termin och som sagt ville inte alla bli journalister.

Av dem som ville fanns en hel del som saknade förutsättningar, både personliga och begåvningsmässiga. Men många blev väldigt framgångsrika och välkända journalister och andra blev framgångsrika på andra sätt. Poppius kan också skryta med att på olika sätt ha uppmuntrat unga människor med utländsk bakgrund att söka, bl. a. genom ett riktat stipendium i form av en friplats på grundkursen.

....och Åsa, Alexandra och Filippa

Bland eleverna under mina rektorsår fanns rehabiliteringsläkaren Claes Hultling som var fascinerad av medierna men som inte tänkte byta yrke, där fanns en rad Robinson-kändisar som polisen Martin Melin, läkaren Åsa Vilbäck, kocken Alexandra Zazzi - de har alla senare skrivit mycket journalistik även om inte heller de bytte yrke. Visste du att Filippa Reinfeldt har gått på Poppius? Eller att Kristian Luuk sökte en gång i tiden - men inte kom in.

Tilläggas ska att INGEN under mina år kom in på någon kändiskvot eller bekantas-bekanta-kvot, det var ansökningarnas kvalitet som räknades. Men visst har många ungdomar med föräldrar i branschen hittat till Poppius. Sanna Lundell, Linn Guillou och Kasper Elfving för att nämna några på senare år. Även Aftonbladarnas barn har kommit rätt - som Ola Björnör.

Konkurrensen om platserna varierade över tid. Många terminer var det bara en tredjedel av de sökande som blev antagna, andra terminer ungefär hälften.

På Aftonbadet i dag återfinns många som har gått på Poppius, exempelvis reportern Oisin Cantwell. Reportern Nuri Kino, ofta på Ekot, kom som ett yrväder till Poppius (han drev då en laserklirik i Södertälje samt hade god erfarenhet som pizzabagare). En annan elev var Zanyar Adami, som senare grundade Gringo (som ärligt talat var en ganska usel tidning).

Programledaren Kristin Kaspersen har nog gått alla Poppius kurser, en mer ambitiös och anspråkslös elev får man leta efter. DN:s stjärnfotograf Paul Hansen gick på Poppius.

När fotograflegendaren Anders Engman hastigt fick förhinder att föreläsa i ämnet pressfotografi hoppade Paul in från publiken, på fem minuters varsel. Han har förstås fortsatt att föreläsa på Poppius. Prisbelönta reportern Evin Rubar ("män är djur") på Dokument Inifrån har också gått på Poppius, därefter i Poppius styrelse.

Ja så där kan man hålla på.

Hur Poppius ser ut i dag vet jag inte riktigt, men att skolan är en institution är det ingen tvekan om och jag möter fortfarande främmande människor som hejdar mig i butiker, på vårdcentralen, på gatan

och på banken. De säger "jag gick på Poppius, jag vill bara berätta att det är den bästa kurs jag någonsin gått". Särskilt minns jag en kille som jobbar på El-giganten där jag var för att köpa ny mobiltelefon. Han berättade också efter en stund att han hade gått på Poppius. Jag sa lite beklagande att "då blev du inte journalist?" Jodå, det visade sig att han försörjde sig som frilans på halvtid och jobbade i butiken den andra halvan, han var jättenöjd.

Detta var rektor Mariannes slutrapport från Poppius, där hon överlämnat chefskapet i andra händer.